

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В ТУРИЗМІ
(назва навчальної дисципліни)

підготовки РВО Магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 242 Туризм
(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент Крупа О.М.

Обговорено та рекомендовано
до затвердження Вченою радою
факультету землевпорядкування
та туризму,
методичною комісією факультету
Протокол №2 від 06.09.2022 р.

2022 рік

Програма вивчення навчальної дисципліни “Управління інноваціями в туризмі” складена для підготовки здобувачів вищої освіти РВО Магістр спеціальності 242 Туризм.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та практичні положення щодо розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту чи послуг та управління ними, використання інноваційних технологій в його формуванні та просуванні.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета - надання здобувачам вищої освіти уявлень про теоретичні аспекти інновацій в туризмі; формування знань щодо новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму; набуття навичок щодо новітні системи бронювання та резервування; освоєння теоретичних основ застосування нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів; ознайомлення із теоретичними основами інноваційного менеджменту в туризмі, розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інноваційних технологій в його формуванні, обслуговуванні туристів; вивчення інноваційної інфраструктури туристичного ринку; надання умінь щодо впровадження інструментів управління інноваційним розвитком туристичних підприємств.

1.2. Основні завдання: теоретична та практична підготовка здобувачів з питань застосування теоретичних аспектів інноваційного розвитку підприємств сфери туризму в практичній діяльності; знайомство с інноваційними технологіями в сфері туристичних послуг, із спектром новітніх технологій, які використовуються у готельно-ресторанному сервісі, санаторно-курортній справі і туризмі; розвиток уявлень про весь спектр комп'ютерних засобів інформаційного забезпечення інновацій на основі функціональної моделі сучасного програмного забезпечення; застосування методів оцінки економічної ефективності інноваційних перетворень; розкриття взаємозв'язку між туристичними підприємствами, їх внутрішньою логікою і організаційно-економічними моделями туристичної діяльності; набуття здобувачами м'яких, універсальних навичок "soft skills", яких потребують роботодавці у сфері туризму під час впровадження інновацій.

1.3. Вимоги до знань та умінь:

В результаті вивчення дисципліни “Управління інноваціями в туризмі” здобувачі повинні:

Знати:

- суть та види інновацій в туризмі;
- новітні системи бронювання та резервування;
- дифузю управлінських інновацій у туристичних мережах;
- основні елементи та принципи новітніх технологій;
- інноваційну інфраструктуру туристичного ринку; методи оцінки економічної ефективності впровадження інновацій.

Вміти:

- використовувати теоретичні аспекти інноваційного розвитку;
- застосовувати принципи впровадження інновацій в сучасних умовах;
- впроваджувати сучасні інформаційні технології у туризмі;
- аналізувати застосування управлінських інновацій у готельно-ресторанних та туристичних мережах;
- здійснювати управління вибором напрямів і варіантів туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі;
- оцінювати кластерну модель організації туристичної діяльності;
- досліджувати інноваційну активність в туризмі на засадах компетентнісного підходу;
- формувати концепцію управління інноваційним розвитком туристичних підприємств.

1.4. Компетенції набуті за результатами вивчення дисципліни

За результатами вивчення дисципліни здобувачами спеціальності 242 Туризм будуть набуті загальні та фахові компетенції, а також програмні результати навчання відповідно до освітньої програми підготовки, зокрема:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Результати навчання:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни(анотація)

Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙ В ТУРИЗМІ. Туристично-інноваційний потенціал. Види інновацій та критерії їх класифікації. Інновації в туризмі: підходи до означення та класифікації. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Тема 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ. Особливості і структура сучасних інформаційних технологій у туризмі. Інноваційні інформаційні технології в туризмі. Новітні системи бронювання та резервування.

Тема 3. ІНВАРІАНТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ. Формування інтеграційних структур в туризмі. Дифузія управлінських інновацій у готельних та туристичних мережах. Інформаційно-комунікаційні технології в діяльності консолідаторів туризму. Інноваційні технології в туризмі. Сервісна концепція управління санаторно-курортними підприємствами.

Тема 4. КЛАСТЕРЗАЦІЯ У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ. Кластерна модель організації туристичної діяльності. Формування туристичного кластера як шлях економічного зростання регіону.

Тема 5. ДЕТЕРМІНАНТИ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ. Управління потенціалом інноваційного розвитку туризму. Формування інтелектуального потенціалу туристичних підприємств. Інноваційна інфраструктура туристичного ринку.

Тема 6. ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ. Система правового регулювання туризму в Україні. Інноваційні засади формування туристичного брэнда. Інноваційна активність в туризмі на засадах компетентнісного підходу. Державно-приватне партнерство в інноваційному розвитку туристичного підприємництва.

Тема 7. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ. Концепція управління інноваційним розвитком туристичних підприємств. Формування інноваційної стратегії розвитку туристичних підприємств. Оцінка ефективності впровадження інновацій в туризмі.

Дисципліна вивчається загальним обсягом 4 кредити із загальною кількістю 120 годин, з яких 42 години відводиться на аудиторні заняття (14 год. лекцій і 28 год. практичних занять), 78 год. на самостійну роботу. Передбачається 3 тижневих аудиторних години для денної форми навчання. Курс завершується складанням екзамену.

3. Рекомендована література

Основна

1. Добрянська Н.А., Крупіца І.В., Байрачна О.К. Інноваційні технології та інструменти в event – менеджменті та подієвому туризмі: галузевий аспект: // Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: 10 колективна монографія. Видання сьоме / за наук.ред.проф. Матвійчук Л.Ю. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2021.
2. Інновації в туристичному бізнесі: навчальний посібник /за заг. ред. Ципко В. В. К.:НТУ, 2021. 251 с.
3. Інновінг в туризмі: монографія / А.А. Мазаракі, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Т.І. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 532 с.
4. Копитко М.І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
5. Крупіца І. В., Жигайло О. М., Байрачна О. К. Маркетингова стратегія розвитку регіонів України шляхом впровадження фестивального туризму -«Маркетинг, підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку». Колективна монографія. ОНАХТ. Роздільна: Вид-во «Лерадрук», 2021. 756 с.

6. Романів П. В. Управління інноваційним розвитком туризму : навч. посібник. Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 198 с.
7. Саркісян А.О. Інноваційний розвиток регіональних туристичних ринків: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Друкарня Мадрид. 2020. 406 с.

Додаткова

1. Fyall A. Tourism: Principles and Practice / A. Fyall, S. Wanhill. 6th ed. Harlow :Pearson,2018. 672 p.
2. Oksana Krupa, Vladimir Panchenko, Iryna Dydiv, Yuliia Borutska, Nataliia Shcherbatiuk (2022) Information and Communication Technologies for the Innovative Development of Tourism Training in the Context of COVID-19. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.22 No.1, January 2022. pp. 262-268. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.36> (Web of Science).
3. Page S. Tourism Management / S. Page. London : Taylor & Francis, 2020. 510 p.
4. Боруцька Ю., Крупа О., Стойко Н. Шляхи еволюції агротуристичних кластерів як перспективного напрямку розвитку туристичної сфери та сільського господарства. *Аграрна економіка*. 2021. Т. 14. №3-4. С. 64-73.
5. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі: підручник/ М. М. Скопень, М. К. Сукач, О. П. Будя та ін. Київ : Ліра-К, 2017. 764 с.
6. Капліна Т.В. Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії: навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2018. 358 с.
7. Крупа О.М. Ефективність діяльності туристичних підприємств та фінансово-економічний механізм її забезпечення. *Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки, сільських територій України та країн V-4: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Львів, 02 червня 2022 р.)*. Львів: Львівський національний університет природокористування, 2022. С. 158-161.
8. Крупа О.М. Проект «єдиний квиток» для туристичних маршрутів міста Львова. *Вчені Львівського національного університету природокористування виробництва: каталог інноваційних розробок / за заг. ред. В. В. Снітинського, І. Б. Яціва*. Вип. 22. Львів: Львів. нац. ун-т природокористування, 2022. С. 100.
9. Крупа О.М. Стратегічні напрями розвитку готельно-туристичного бізнесу у Львівській області. *Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації*: матеріали ІХ Міжнар. наук-практ. конференції (м. Київ, 14-15 квітня 2022 р.). Київ: Київський національний університет культури і мистецтв, 2022. С.125-129.
10. Крупа О.М., Татарин А.М. Розвиток кейтерингу як виду інновацій індустрії гостинності в умовах пандемії. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку*: матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 29 листопада 2021 р.). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2021. С. 35-38.
11. Крупіца І.В. Формування національної мережі туристичних інформаційних центрів в Україні. *Економіка та суспільство*. Електронне наукове видання. 2018. №14. С. 606-612.
12. Крупіца І.В., Коверга А.В. Формування національної мережі туристичних інформаційних центрів в Україні // *Економіка та суспільство*. Електронне наукове видання . 2018. №14. С. 606-612.
13. Кудла Н.Є. Управління якістю в туризмі: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 328 с.
14. Липчук В. В., Дидів І. Б., Крупа О. М. Інноваційні напрями в агротуристичній діяльності. *Причорноморські економічні студії: Економічний науково-практичний журнал*. Одеса, 2021. Вип. 71. С. 139-144.
15. Макаренко І.П., Копка Н.М., Рогожин О.Г., Кузьменко В.И. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови. К.: Ін-т проблем національної безпеки, 2007. – 520 с.

16. Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні технології в готельно-ресторанному бізнесі», 19 – 20 травня 2019 р. К.: НУХТ, 2020 р. 305 с.
17. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання третє / за наук. ред. проф. Матвійчук Л.Ю. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2017. 448 с.
18. Провайдинг інновацій: підручник / за ред. М. П. Денисенко. Київ. Нац. ун-т технологій та дизайну. Київ : Професіонал, 2008. 448 с.
19. Скопєнь М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі: практикум: навч. посіб. Київ ун-т туризму, економіки і права. Київ : Кондор, 2016. 302 с.
20. Смирнов І., Любіцева О. Туристичний бізнес під час пандемії COVID-19: світовий та український досвід. Туристичний бізнес та інноваційна діяльність в туризмі. Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%93%-D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/221278-500927-1-PB.pdf>
21. Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 травня 2021 р., Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 283 с.
22. Ткачук Н. М. Фінансування інновацій: сучасний стан і проблеми здійснення. Економіка. Фінанси. Право. Київ : АФ "Аналітика", 2010. № 9. С. 25-29.
23. Торяник В.М., Джинджоян В. В., Приз О.В. Інноваційно-інвестиційні тренди у міжнародному бізнесі. Інвестиції: практика та досвід. 2019 №22. С. 5-9.
24. Фрей Л., Гаращенко Д. Сучасні тенденції та новітні тренди в туризмі після Covid-19. Інновації та технології в сфері послуг і харчування. Науковий журнал. Черкаси: ЧДТУ. 2020. №2. С. 67-74.

Інтернет-ресурси

<http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/772> - Розвиток регіональних туристичних ринків шляхом впровадження інновацій.

<https://sfii.gov.ua/turizminnovacijni-rishennya-ta-prognozi/> - Туризм: інноваційні рішення та прогнози.

http://www.agrosvit.info/pdf/5-6_2021/10.pdf - інноваційний підхід до розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу України в умовах кризи.

<http://www.innopolis.info> - Сайт, присвячений інноваціям та інвестиціям.

www.ebrd.com - Європейський банк реконструкції та розвитку.

www.icps.kiev.ua - Міжнародний центр перспективних досліджень.

www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України

www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.

<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.

<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.

<https://uata.com.ua/> – Українська Асоціація туристичних агенцій.

<http://altu.com.ua/Altu/About/> – Асоціація лідерів тур бізнесу України (АЛТУ).

<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.

<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - *екзамен*.